

Po pošti prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6,50 —
mesec 2,20 —

V upravnih prejemih:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in Inserate
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava en dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 169.

V Ljubljani, v petek, 25. julija 1902.

Letnik XXX.

Občni zbor katol. sloven. društva za Radov. okraj.

Pri občnem zboru »Katol. sloven. političnega društva« za radovljiški okraj je podal g. tajnik Matija Mrak nastopno letno poročilo:

Kolikoga pomena je naše društvo za radovljiški okraj, pokazal je ravno izvršeni javen shod, kateri ostane z zlatimi črkami zapisan v kroniki našega društva. Naj naši liberalci spravijo toliko stotakov mož na jednom shodu skupaj, ako morejo. Lansko leto pred deželnimi volitvami so sicer zborovali liberalci pri zaprtih vratih v Lescah in so bohnali v svet, da se je tega liberalnega shoda vdeležilo 200 liberalnih voditeljev našega okraja, a deželnozborske volitve so pokazale, da je v celnem okraju le 387 liberalnih volitev, da tedaj nekaj liberalcev vodi jedino le samega sebe.

Dasi smo imeli deželne volitve, vendar društvu ni bilo treba javno poseči v agitacijo, ni mu bilo potreba prirejati volilnih shodov, ker se je na svoje zaupnike in svoje člane popolnoma zaneslo, in ker je hotelo svetu pokazati, da je v radovljiškem okraju organizacija naše stranke na tako trdni podlagi, da za navadne deželne volitve ni potreba ne volilnih oklicev, ne lepakov in tudi ne volilnih shodov. Izid volitev je pokazal, da je bila nada društvenega vodstva popolnoma opravičena. Naš kandidat, sedajni poslanec g. Pogačnik je dobil 1230, nasprotnik g. Čop pa le 387 glasov.

Nad vse zanimiva je številka glasov, katero je dobil naš g. kandidat. Kakor mi je znano, dohaja v naš okraj, in sicer po organizaciji našega društva nad 1200 »Domoljubov«. Kolikor imamo tedaj naročnikov »Domoljubovih« — toliko tudi katoliško narodnih volilcev. Ah ni to očitiden dokaz, kaj premore dober časnik v naših družinah? Ali nam ne vzgaja može-volilce, ki gredo brez posebnega prigovarjanja v boj za naše kandidate in naša načela?

Naši nasprotniki so menili, da so nam dali poseben »trumpf« s kandidaturjo g. Čopa, bili so prepričani, da proderejo z njim vsaj v občinah, kjer je g. Čop osebno znan. A glejte grozovitega poraza! Se celo Brezničanje, ožji rojaki Čopovi izkazali so mu le

z 19 glasovi zaupanje, nasprotno pa je 78 Brezničarjev g. Čopa zagromelo, naj ostane le še nadalje v Mostah — pri svojih fanirjih. Zato se je pač g. Čop nad takimi 200-terimi liberalnimi voditelji po volitvah grozovito jezil in je neki tudi izjavil, da ne pojde več po ogenj v Irjavivo. — In ker je tudi g. G. Pirc radi črne nevalečnosti naših Bohinjcev pri državnih volitvah izjavil, da ne bo več imel skomaj po gorenjskem državno-zborskem mandatu, pridemo morda pri prihodnjih volitvah do srečnega položaja, da bomo morali liberalnega kandidata z leščerbo pri belem dnevu iskati.

Odbor je v raznih sejah obravnaval razna važna vprašanja za naš okraj. Dosegel je z neumornim delovanjem g. poslance Pogačnika, da sta zagotovljeni veliki postaji na Boh. Beli in na Nemu. Tudi glede postaje na Rečici, za katero se posebno potegujejo Gorjanci, še ni izgovorjena zadnja beseda, in je nada opravičena, da se na Rečici zgradi vsaj tovarna postaja, katera bi Blejcem in Gorjancem enako dobro služila.

Društvo je koncem leta 1901 štelo 920 članov. V tri fare društvo tudi v preteklem letu ni moglo raztegniti svojega delovanja. Vzroki so znani. Manjka nam delavnih zaupnih mož. Gorjanska fara s 140 člani pa stoji na prvem mestu.

Dohodkov je imelo društvo leta 1901 1482 52 K. Za »Domoljuba« je dalo 970 K.

Zavarovanje za starost.

VIII.

Posnetek pravil.

Deželni odbor je svojemu poročilu o »deželni zavarovalnici za starost« dodal tudi že pravila. V teh pravilih pravi: Namen zavodu je, da bodo na Kranjskem rojene ali stalno naseljene osebe poceni preskrbljene v starosti in onemoglosti.

Dosmrtna renta se prične, ko zavarovanec doživi najmanj 50. leto svoje starosti, pa tudi preje, ako obnemore za delo in za služek. Zavarovati se sme vsakdo ali sam za se ali v prid določene druge osebe, ako dotična oseba ni prestopila 65. leta.

Vloge po eno krono se ne sprejemajo. Prva vloga mora znašati vsaj 10 kron; z

njo vred je plačati tudi 2 kroni pristopnine. Najvišja letna renta, ki se more zavarovati za starost ali onemoglost, znaša 1000 kron, ne 10.000, kakor je bilo v zadnjem članku po pomoti tiskano. Zavod ima svoj sedež v Ljubljani, po deželi pa sme ustanovljati agenture.

Zavarovalnica je osnovana po načelu vzajemnosti, ker je to načelo najprimernejše za vsako zavarovalnico. S tem se prepreči tudi nevarnost, da bi dežela morala preveč doplačevati.

Dežela založi 100.000 kron za izboljševalni zaklad, ki ga je dež. zbor odmenil ob petdesetletnici vladarstva cesarja Franca Jožefa I. Ta osnovna glavica ostane čela in se sme porabiti v pokritje primanjkljajev le tedaj, ako so pošla že vsa druga sredstva. Ako pa ta zaklad naraste, more dež. odbor premije znižati, rente zvišati posebno potrebnim zavarovancem.

V upravni zaklad pa dežela prispeva vsako leto 4000 kron. V ta zaklad se stekajo tudi polovica obresti osnovne glavice, pristojbine udov in drugi dohodki.

Zavod se sme opustiti samo po sklepu dež. zbora. Za tak sklep pa je potrebna dvotretjinska (kvalifikovana) večina glasov. Zavod vodi dež. odbor. Poslovanje nadzoruje kuratorji treh udov, ki jih izvoli dež. zbor izmed poslanev.

H koncu omenimo kot vzgled: Ako oseba, stara 20 let, vloži enkratno vlogo 10 kron, dobiva potem od dovršenega 50. leta do smrti na leto 2 kroni 42 vin.; z dovršenim 55. letom pa 3 krone 56 vin., in z dovršenim 60. letom na leto do smrti 5 kron 56 vinarjev. Ako n. pr. vplača oseba, stara 30 let, 10 kron, potem dobiva z dovršenim 50. letom na leto do smrti 1 krono 58 vin., z dovršenim 55. letom 2 kroni 34 vin., z dovršenim 60. letom pa 3 krone 64 vin. itd.

Po našem prepričanju pa more vsak delayec, vsak hlapec ali dekla vsako leto vsaj 10 kron vložiti v zavarovalnico in si s tem seveda zvišati dohodke na stara leta.

Deželna preskrbovalnica za starost nima biti konkurenčen zavod za druge zasebne družbe na Kranjskem, ki se bavijo z zavarovanjem, marveč bo dopolnjevala njihovo delovanje, ker bo imela nalogo, seznaniti z

zavarovanjem one kroge prebivalstva, kateri zasebnim družbam niso z uspehom pristopni in v katere se torej tudi nečejo podajati. Pričakovati je torej, da zasebne družbe ne bodo zatirale deželnega zavoda, ampak ga pospeševale kolikor je v njih moči. Pospešitev zavoda pa se sme pričakovati tudi od strani države.

Velik del evropskih držav mnogo žrtvuje za zavarovanje za starost in onemoglost. Tako n. pr. podpira nemška država poprej omenjene zavarovalnice za delavce s tem, da k vsaki renti prispeva na leto po 50 mark ter vrh tega prevzema še oni del rent, ki odpade na dobo vojaškega službovanja zavarovancev. Francoska in belgijska »caisse de retraite« sta pod državnim poroštvom. Na Angleškem imajo državno zavarovalnico za rente v zvezi s »Poste office savings Bank«, in če bi se ne bila vnela južnoafriška vojska, bili bi v tem letu v angleškem parlamentu skoraj gotovo predrl Chamberlainovi nasveti, zadevajoči prostovoljno starostno zavarovanje z državnim prispevkom, za kar so pri splošni udeležbi proračunjeni vsakoletni stroški za državo na 100 milijonov kron. Pri teh razmerah gotovo ni krivično, če se zahteva, da država zavodu, ki ga namerava ustanoviti dežela kranjska, dodeli nekaj samo na sebi malenkostnih, toda za majhen in mlad zavod čislanih olajšav gledé počitnice, pristojbin in vporabe poštne hranilnice. Zanesljivo se sme pričakovati, da bo vlada ugodila dotični prošnji deželnega odbora.

Iz deželnih zborov.

Koroški deželni zbor je včeraj dovolil 480.000 kron kot prispevek za železnico od Celovca do Podljubelja s pogojem, da se zgradi tudi železnična zveza od Podljubelja in Borovelj do nove železnice Celovec Jesenice. Volivna reforma za koroško deželo je zagotovljena. Celovec dobi še enega poslanca, za novo četrtlo kurijo se določijo štirje mandati. Zbor bo štel z virilnim glasom 44 poslancev. Volitve bodo tajne in direktne. — V št a j e r s k e m d e ž e l n e m z b o r u se vrše pogajanja med stranikami glede volivne reforme. Na Hagenhoferjevo pismo je odgovorila liberalna večina po grofu Stürgkhu, da dovoli samo za graško

LISTEK.

Spomini na sv. deželo.

Pise Ivan Knific.

(Dalje.)

Pa ga tudi ni leka za te nadležneže. Huduj se nad njimi: smejali se ti bodo v obraz in te jezili še bolj; udari otroka: začel bo pobirati kamenje in ga metati za teboj. Morebiti misliš, da se ubraniš s tem, da sežeš v žep in podariš beraču par novčičev: podrezal si v sršenovo gnezdo; vsi berači te bodo obkolili in te spremljali celo pot. Pač, je pripomoček tudi zoper jeruzalemske berače, in to zdravilo je: skrajna hladnokrvnost. Naj vpijejo nad teboj, naj te vlečejo za obleko, jokajo in vzdihujejo, pojdi mirno svojo pot naprej, ne ozri se ne na desno ne na levo, in pustili te bodo. Ne boj se, da bi s tem zanemaril kako dobro delo; jeruzalemski berači dobe v mestu hrane in vsega, kar potrebujejo; prosjačenje jim je — šport. Pripovedovali so mi o beraču, ki ima kapitala 100.000 frankov! In vendar

vsak dan sedi ob potu, ki vodi na Oljsko goro, in nadleguje ljudi: Maskin, havadža!

Po dokaj čedni cesti pridemo v nekatereh minutah v dno doline Jozafatove. Kamenit mostič vodi čez strugo potoka Kidrona. Že v zgodnji mladosti smo čuli in čitali o tem potoku. Predstavljali smo si ga kot precej širok vaški potok, ob katerem rastejo vrbe in grmovje. Nekam čudno se mi je torej zdelo, ko sva prišla na mostič, da o Kidronu (t. j. črnem potoku) ni bile nikjer ne duha ne sluha. Okolica mesta Jeruzalema je namreč zelo skalnata in pusta. Vode ne dobiš skoraj nikakršne. Mesto ima sicer vodovod iz judovskih gora; vendar se pa nam, ki smo navajeni dobre pitne studenčnice, ta voda zdi zelo slaba. Potokov je v okolici prav malo, in še ti usahnejo takoj spomladi; poleti pa je cela pokrajina takorekoč pogorišče: zelenja skoraj nikakršna; vsa zelišča so svenela pod pripekajočimi solnčnimi žarki. Tudi potok Kidron, ki je sicer največji v Judeji, usahne že zgodaj. Le ob času dolgotrajnega deževja naraste in preplavi dolino Jozafatovo.

Takoj onstran mostiča zagledamo veliko,

staro kapelo, takozvani »Marijin grob«. Ustno izročilo namreč pripoveduje, da so učenci Gospodovi Marijino telo pokopali na tem kraju. Svetišče pripada Grkom, ki ga kaj radi razkažejo romarjem. Kapela je vsekana v skalo. Ko stopimo skozi vrata, nam dajo v roke goreče sveče. Po strmih stopnicah stopamo navzdol, dokler ne pridemo do širokega prostora. Ob strani zagledamo veliko duplin. V teh duplinah so, kakor nam pripoveduje ustno izročilo, pokopali Mater Božjo, sv. Jožefa, Joahima in Ano in še več drugih svetopisemskih oseb.

Pri mostiču se pot razdeli. Ob podnožju Oljske gore vodi lepa cesta proti Betaniji in še dalje, proti Jordanu in Mrtvemu morju. Druga cesta pa se vije navzgor, na vrh Oljske gore. Izberimo si le to in obiščimo svete kraje, ki leže ob njej.

XIV.

Na vrtu Getzemani. Pogled na mesto Jeruzalem.

Ne daleč od mostiča, par korakov od razpotja, leži vrt, ki nam je iz sv. pisma vsem dobro znan, pod imenom Getzemani, kraj, kjer je naš Gospod bil pokopan.

mesto, kjer je nevredni učenec s poljubom izdal svojega Učenika.

Bila je to nekaj pristava, zasejana z oljkami. Sedaj je last oo. frančiškanov, ki z veliko vneto skrbjo, da je vrt vedno zelo lepo urejen in okrašen.

Visok zid obkroža vrt od vseh strani. Takoj pri vходу se kaže široka skala; to je baje oni kraj, kjer so spali trije učenci, med tem ko se je Gospod boril s smrtnimi težavami in potil krvavi pot. Vrt sam je kaj vkusno obdelan. Lepe, s peskom posute stezice vodijo med gredicami, v katerih rastejo lepe pisane cvetice. Očetje redovniki jih goje, da iz njih delajo »odpustke« za romarje. Posuše jih in prilepijo na papir, polože na svete kraje, n. pr. na Božji Grob, in dajejo romarjem v spomin. Pa tudi svežih cvetic dobiš, če prosiš za nje.

Sredi vrta raste par oljnih dreves. Menih, ki straži vrt, nam sicer pripoveduje, da sote oljke že zelo stare, da so rastle že ob Kristovem času, da so bile priča, ko je Judež izdal svojega Učenika. Bolj verjetno je, da so zrastle iz korenin starodavnih dreves, da so le potomke svojih pradedov. (Dalje prih.)

58303

kmečko okolico en mandat več. Hagenhofer pa je zopet odgovoril v imenu svoje stranke, da pridejo tako v zbornico k razpravi o volivni reformi, ako se dovolita še za Gornjo Stajersko dva nova mandata, ali pa naj se opusti tudi pomnožitev poslancev za mesto Gradec. Toda nemška ljudska stranka hoče na vsak način dobiti v Gradcu dva nova mandata, ne da bi se ob enem dovolila tudi za Gor. Stajersko dva kmečka mandata. To kaže, da nemška ljudska stranka sploh noče razširiti volivne pravice, zato stavi pogoje, katerih konservativna kmečka stranka ne more vsprejeti. Vrgla bi sama sebi vrh okoli vratu. O tem je torej za letos volivna reforma zopet pokopana. Ker se letos vrše na Stajerskem nove volitve, moramo vsaj v imenu Slovencev obžalovati, da se nove volitve ne bodo vršile direktno in tajno. Včeraj se je deželni zbor baval tudi s spremembo lovskega zakona. Po daljši debati je bil sprejet predlog, naj deželni odbor izdela nov načrt in ga predloži v bodočem zasedanju. Obvelja tudi načrt za uravnavo Pesnice pri Možgancih. — Češki deželni zbor je včeraj nadaljeval razpravo o proračunu.

Anglija in Nemčija.

Grof Berchem je v znanem svojem pismu priporočal ožje prijateljstvo mej Anglijo in Nemčijo. „Times“ nato odgovarja: „Mi jemljemo na znanje te simpatije, vendar pa obžalujemo, da so Nemci prepozno spoznali svojo zmoto. Med bursko vojsko so Nemci večinoma stali na strani Burov ter napadali našo armado. Tega Angleži ne pozabijo kmalu.“

Stavka poljskih delavcev.

Iz Lvova se poroča, da so v vzhodni Galiciji že v dvanajstih okrajih delavci večinoma ustavili delo na polju. Delo pa so ustavili le v rusinskih občinah. V husijatijskem okraju kmetje nočejo delati na graščinskih zemljiščih. V nekaterih občinah morajo vojaki posredovati. V Zadvoru so posl. Breiterja poklicali posredovati. Posredovanje se je posrežilo. Na mnogih cestah stražijo stavkajoči delavci, da zabranijo dohod novih delavcev na delo.

Nemiri na Francoskem.

Zadnji vladni ukaz proti redovniškim šolam je po vsi deželi razburil duhove. Včeraj je bil zadnji dan za zglasitev pri vladi. Policijski komisariji so dobili nalog, da zapечатijo vsa šolska poslopja, koder se redovniške osebe upirajo vladnemu povelju. V sredo zvečer so krščanski socialci v nekem hotelu priredili shod, da protestirajo proti vladi. Prišli pa so razgrajati socialisti; policija je več oseb zaprla. V neki kavarni je nastal hud pretep; policija je zaprla petindvajset oseb. Vlada izda nov ukaz, da s silo iz šol iztirajo vse redovnike in redovnice, ki se ne pokoré vladi. Tudi po deželi so razni izgrede za redovnice in proti.

Občinske volitve v Milanu.

Pri zadnjih občinskih volitvah v Milanu so popolnoma zmagale ljudske stranke. Te so dobile 32 sedežev, liberalci pa le osem. Mej novimi obč. zastopniki je devet socialistov in trije republikanci.

Reforme v Rusiji.

Car Nikolaj II. je pripravljen dovoliti za svojo državo nove reforme, ki bi ob enem ustrezale ruskim razmeram. V Rusiji sta dve napredni struji. Ena, h kateri pripadajo mlajši možje, hoče povsem posnemati naprave zapadne Evrope. Ti so se navzeli modernega, mejnarodnega liberalizma, s katerim se pač ruski mušik ne more sprijazniti. Drugo strujo pa zastopajo starejši možje, ki sicer moderno mislijo, a ob enem tudi vpoštevajo ruske narodne razmere. Ta stranka se z vso silo protivi in opravičeno proti mejnarodnemu liberalizmu in nihilizmu ter zahteva, da se odpravijo zlorabe v uradih, volijo okrajni zastopi, iz teh pa pomnoži takozvani državni svet. Iz šol in uradov naj se odpravijo vsi tujci. Tudi v gospodarskem oziru zastopa ta stranka primerno stališče. Car in vlada bodeta mogla računati le s to strujo.

Iz brzojavk.

Grška kraljica je odpotovala z Dunaja v Petrograd. — Črnogorski vojvoda Vaso Ivanović je umrl na Cetinju. — Ustaja v Macedoniji.

Bolgarski višji častnik Jankow, ki je z bolgarsko četo udrl v Macedonijo, javlja, da se nahaja z več tisočci ustašev v Küstura in da so macedonski Bolgari pripravljeni na ustanek. Bolgarska vlada je odredila, naj se Jankowa aretira, ako se vrne v Zofijo. — Nemški prestolonaslednik se udeleži v septembru avstrijskih vojaških vaj na Ogerskem. — V Išel je došel ogrski ministerski predsednik pl. Szell. — V Kapstadtu so priredili sijajen sprejem Bothi in Delareyu. Oba sta povdarjala, da so Buri pač odložili orožje, ne pa tradicij.

Vsakovrstno z Notranjske.

Na Krasu, 24. julija.

Na 22. t. mes. so bili sklicani občinski zastopi celega postojnskega okraja v Postojno, da bi se izrazili glede ustanovitve ondotne meščanske šole. Večina je bila proti njej. Pač pa so se čuli glasovi, da bi najrevnejšemu okraju v deželi vlada oskrbela trgovsko šolo, ki bi radi bližine s Trstom in Reko marsikateremu mladeniču pripomogla do poštenega kruha.

Ta sestanek občinskih odborov je mislil senožeški župan Garzarolli porabiti, da priloži v svoji liberalni jezi katoliškim poslancem krepko znušnico. Spisal je »nezaupnico dr. Šusteršiču«. Tako je šumelo. Za botra je bil metalec tintnika. Če jih je kaj veliko podpisalo in kam da so poslali ta »urtele, ne vem, le to vem, da so tarnali: »Oj, vse se je že razšlo, podpisano pa še ni!« No, dr. Šusteršič, zdaj saj veste, da se vam maja poslaniški stolček, zakaj notranjski liberalci ne pravijo samo, ampak pišejo, da Vam ne zaupajo!

Ti pa je ta dr. Šusteršič, vse ti zve. Zadnjič mi je dejal neki liberalci na Ostrožnem brdu, to je prav tik Istre, vpridno več mož na cesti, da je bil največji lump, potem pa da je šel za Kristusom, in zdaj se mu dobro godi.

Vneti »pospeševalci« Šusteršičeve slave ima že povabilo k sodnji postojnski! Nezaupnice so torej nevarna stvar; to je povedal sam »Narod«, ki je zapretel vsem duhovnom postojnske dekanije s tožbo zaradi nezaupnice Hribarju. Ni zadosti vprašati le dohtarja, ki tintnike meče, vprašati treba tudi onega, ki rad šampanjca pije! Tinta ali pa šampanjec, to je kaj drugega!

Po toči poškodovani kmetje so mnenja, da bi bilo treba bolj paziti pri nakupu semen in živil, ki se jim dajo v podporo. Svoj čas je dobil kmet en mernik pšenice v vrednosti 4 gld., med tem ko bi on sam dobil za ta denar takrat dva mernika. Veseli in hvaležni so pač ljudje za vsako podporo, a še bolj bi bili, če bi se oblastvom njihov denar kaj smilil. Kmetje soglasno žele, da naj sedaj posreduje pri nakupu živil in semen, ki so za podporo namenjena, »Gospodarska zveza«.

Društva v Smihelu na Notranjskem izvrstno napredujejo:

1. Posojilnica ima 314 članov in v prvi polovici tega leta prometa 111.523-14 K.
2. Gospodarsko in konsumno društvo, ki obstoji pet mesecev, ima 258 članov, prometa pa do 1. julija t. l. 125.339-29 K.
3. Mlekarska zadruga ima v prvih šestih mesecih svojega obstanka 91 članov. Mleka so donesli 82.355 litrov po 10 h. — Zadruga je prejela za mleko in mlečne izdelke 11.752-42 K.

Bo šlo, bo šlo, hvala Bogu. Vidite, liberalci, vse je od Boga, tudi Vi ga kaj bolj zahvaljajte, pa ne bo toliko nesreč. Posebno pa ne govorite o naših zadrugah nič! Le pogledajte, kar ste nam privoščili, se Vam je zgodilo. Posojilnice Vam ugašajo, poroki iz obupa hite v vodo, ker plačujejo za dolžnike, mlekarne se ustavljajo, sir se Vam kazi. Privoščimo Vam ne, vendar Vam povemo, da nam več ne bodete slabo želeli.

Kakšne sestanke plačuje ljudstvo.

Iz učiteljskih krogov se nam poroča: Z ozirom na notico glede Jakličeve nezaupnice, priobčeno v Vašem cenjenem list, naj dodam sledeče:

V sredo 16. t. m. so bile v Cerkljah zbrane skoro vse učiteljske moči kranjskega okr. glavarstva pri okrajni učiteljski konferenci. Po uradni uradnici bil je banket, katerega sta počastila tudi »velika prijateljstva« naprednega učiteljskega vodja okr. glavarstva Pirca in njegov bratranec — Ciril Pirca. Ko se je napilo prvemu in je zadnjega pokadil sam c. k. okrajni šolski nadzornik Zumer, ko je še smleski učitelj Rape naredil globok poklon nadzorniku, šli so najbolj napredni med naprednimi na delo za nezaupnico dež. poslancu g. Jakliču. Mož, ki je imel največ posla pri tej nezaupnici, bil je neki profesor tam gori iz selških hribov, pravijo, da slihi na ime Grmek. Tekal je s polo, na kateri je bila sestavljena duhovita nezaupnica, od mize do mize, ter naganjal tovariše in tovarišice za podpise. Ker Grmek pri mnogih ni nič opravil, se vzdigne

sam cerkljanski nadučitelj Kmet ter skuša z avtoriteto svojega života pomnožiti število podpisov. Pa tudi on ni bil srečnejši od šentlenarskega učitelja.

Konec napornega dela je bil tak, da se lepo število učiteljskega ni udalo terorizmu liberalnih tovarišev in ni podpisalo nezaupnice. Čast jim! Koliko pa je med podpisi takih, ki so se morali udati, če se niso hoteli izpostaviti sramotnemu — svojih tovarišev. Zlasti gdne učiteljice so imele veliko pretrati, ker so se nekatere izmed njih branile podpisati. O tem bi znala g. učiteljica iz P. mnogo povedati, kar bi ne bilo v čast njenim naprednim tovarišem.

Na tak način se je skovala od strani naprednega učiteljskega slavnostna nezaupnica edinemu zastopniku učiteljskega v kranjskem deželnem zboru pod patronanco c. k. okr. šol. nadzornika Zumra, po inicijativni raznih Luznarjev, Kmetov in Grmekov... Pa upajmo, da ga še ni in ga ne bo pod zemljo spravila, ter mu želimo, da se tam doli na Dolenjskem prav dobro počuti. Denar katol. narodnih volitev, ki se daje učiteljem za potnino k takim uradnim učiteljskim konferencam, ima pa gotovo drug namen, kakor da liberalni »vzgojitelji« uganjajo na njih take budalosti, s katerimi žalijo v prvi vrsti svoje tovariše, ki morajo biti priča za nje tako mučnim prizorom. To naj uvažujeta tudi okrajni glavar in okr. šolski nadzornik.

Predstave na deželi.

Iz Brezovice, 22. julija.

Povsod že nastopajo udje Marijine družbe ter predstavljajo različne gledališne igre. Da pa mi Brezovčani tudi nismo zadnji, pokazali smo pretečeno nedeljo 20. t. m. popoldne do krščanskemu nauku. Ta dan predstavljala je tukajšnja dekliška Marijina družba igrokaz »Sv. Neža«.

Vkljub slabemu, deževnemu vremenu bila je udeležba ogromna. Še celo iz Ljubljane prišlo je dokaj gostov, kateri so se veselili in povsem zadovoljni vračali z večernim vrhniškim vlakom. Bili smo pa tudi kar presenečeni. Nikdar ne bi bili pričakovali, da se bode tako fino in precizno igralo, kakor se je. Tu se vidi, koliko skritih talentov tidi med ljudstvom. Ne vem, komu bi se dala prednost v predstavljanju ali Simforijanu, Klavdiji ali sv. Neži? Kratko rečeno, rešili so vsi igralci, posebno pa oni že omenjeni trije, povsem izvrstno svojo nalogo. Čul se je le en glas: škoda, da je tako hitro potekel čas in pa: da bi kmalu zopet nastopili.

Vsa čast gosp. kapelanu, kateri se ni ustrašil ne stroškov, ne truda. Res s trudom in marljivostjo doseže se vse.

Čuje se, da v kratkem nastopijo tudi mladeniči. Le tako naprej in pokazali bomo svetu, da tudi Brezovčani nismo zadnji.

Obleka je krasna, kolikor mogoče po rimski šegi prirojena. Vse so izvršile domača dekleta.

Igra se bode ponavljala v nedeljo 3. avgusta popoldne.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. julija.

Izjava. Duhovščina idrijske dekanije, zbrana včeraj na dekanijski konferenci, zahvaljuje se k. oliško narodne poslance, da so takoj nastopili za čast kranjske duhovščine proti nasprotnikom.

Osebnosti iz ljubljanske škofije. Danes je bil v stolnici slovesno vmeščen Lambertov kanonik gosp. dr. Ferdinand Cekal. — Na župnijo Peserje je bil vmeščen g. župnik Matija Gerzin.

Dr. Ferjančič nas je danes iznenadil z — obtožnico iz dr. Tavčarjeve pisarne. Toži nas radi tega, ker smo dne 2. julija ponatisnili dr. Šusteršičev popravek, katerega je uradna »Laibacher Zeitung« bila zavrnila in v katerem je dr. Ivan Šusteršič pojasnjeval, kako je on v dež. zboru govoril. No, g. nadsvetnik »extra statum«, ta kaša se ne bo tako gorko jedla, kakor je skušana.

Ubit duhovnik. Te dni smo poročali, da je o. g. Anton Miklič, kapelan v Makolah umrl. Danes pa smo dobili tole poročilo: Kostni in mozek pretresujoča novica raznesla se je kakor blisk po Makolah in celi dekaniji Slov. Bistrice, da je miroljubni in pobožni kapelan g. Anton Miklič — ubit. — Dne 16. julija je šel na spoved pokojni gospod na kraj svoje makolske fare in oglašil se je po svoji navadi, ker je rad zahajal med svoje sobrate-duhovnike, v Majšbergu pri g. župniku. Zvečer se napoti proti domu. Pot ga je peljala mimo

neke hiše, kjer so imeli gostijo. Tukaj je pa bilo nekaj prežarjev, ki so videli g. kapelana, ki je šel domu. Dobro so vedeli, kje mora iti. Štirji so tekli naprej in prestregli g. kapelana pri neki stezi. Prvi lopov se je približal gospodu in ga udaril z neko ojatino po glavi, prebil mu klobuk in naredil 5 cm globoko rano v čelo. Gospod je dobil v tem trenutku velik kamen v hrbet, in zvrnil se je. Mahali so neusmiljeno po njem ter se zmaščevali nad njim, ker so ga že dolgi imeli na muhi. Ves nezavesten je obležal gospod na mestu v krvi. Ko se mu je nekoliko zavest vrnila, privlekel se je z največjo silo domov ves okrvavljen. Prihiti zdravnik in komisija so konstatirali, da je rana zelo nevarna. Gospod se je moral braniti — zelo — pri napadu. Palica je zlomljena, klobuk prebit, očale zdrobljene in obleka razrezana. Iz rane pa so možgani tekli. Danes v sredo je preminul. Previden je bil od studeniškega g. provizorja. Trpel je kratko, a zavedal se ni več. Bodi mu Bog milostljiv! — Pokojnik je bil blag, miren in pobožen duhovnik. Rodil se je v Dobrem polju na Kranjskem 28. julija 1869 in v mašnika posvečen 25. julija 1896. Bil je štev. svojega poklica. Kapelanoval je v št. Vidu pri Ponikvi, v Makolah — in imel je dekret — v Crešnjevce.

Ravno v Makolah se je zadnji čas razvil hud boj, katerega je zanetil »Stajerca«, duhovnikom in sv. veri sovraženi list. Vedno je napadal pokojnega ali pa gosp. makolskega župnika Lendovskega. Ker mu niso mogli do živega, so mu marsikatero uro zagrenili. Pa ker niso nič opravili, so mu zagrozili, da ga hočejo ob priliki že dobiti v pest — kar se je zdaj uresničilo. Zdaj je ubogi pokojnik prestal. Za makolsko župnijo ostane vedno to v žalostnem spominu, pa zdaj je tudi jasno, kdo je tega kriv. To stori branje slabih časopisov, ker podivja ljudstvo in posurovi — dober značaj. — »Narod« pa seveda zagovarja in opravičuje surove napadnike.

K napadu na kapelana Mikliča

se še poroča, da so doslej ujeli 3 napadalce, na katere leti sum. Eden je celo orožnikom ušel, ko so ga zvezali, a so ga že dobili. »Slovenski Gospodar« piše: Iz katerega vzroka so napadli gospoda? G. Anton Miklič je bit daleč na okoli znan zaradi svojega milega in tihega značaja, bil je priljubljen od vseh, samo »Stajerčeva« stranka, ki je močno razširjena v Makolah, ga je sovražila smrtno. Žugali in grozili so mu že večkrat, da ga bodo, ker je bil nasprotnik »Stajerca« in ljudi svaril pred tem strupenim berilom. Zadnjič, ko je bilo sv. opravilo pri podružnici sv. Ane, so ga celo motili med službo božjo. Sel jih je posvaril, in zagrozili so mu zopet, ter obljubili, kar so zdaj izvršili. »Stajerca« je lahko ponosen na take svoje pristaše! — »Slovenskega Naroda« poročilo je torej popolnoma v smislu narodnih odpadnikov na Stajerskem. Obžalujemo, da nismo s Stajerskega dobili hitrega poročila o tem žalostnem dogodku. To bi bilo v vseh zadevah tem bolj želeli, ker ima »Slovenski Narod« mej »Stajerčevimi« pristaši svoje poročevalce, ki mu vsako malenkost poročajo.

Osebnosti. Danes je zapustil Ljubljano vč. g. Izidor Pertl, superior tukajšnje misijonske hiše, ter se podal na Dunaj, kjer prevzame enako službo. Prijaznega in spoštljivega gospoda bode mnogi pogrešali. Bog mu daj srečo v novi službi. — Prestavljen je tudi misijonar o. g. Adalbert Petsch iz Ljubljane v Gradec. — Dež. predsednik baron Hein se je danes odpeljal v Postojno nadzorovat okr. glavarstvo. — Računski svetnik in načelnik računskega oddelka na c. k. poštne ravnateljstvu v Trstu g. Iv. Kristiančič je imenovan višjim svetovalecem. — Poštima komisarjema sta imenovana koncipista dr. Ivan Slejko in Rihard Marignani. — V Sežani je umrl g. Ivan Renčelj-Malan. — Umrla je v Pavlovcih pri Ormožu po dolgi bolezni Marija Keček v starosti 75 let, mati g. kaplana Andraža Keček. — Že od aprila nenameščeno službo tretjega učitelja v Zrečah je dne 21. julija prevzela letos izšolana gospica Košel.

Politična zborovanja. S shoda, ki je bil preteklo nedeljo pri sv. Križu tik Slatine in na katerem je govoril drž. poslanec

dr. Ploj, se poroča, da se je soglasno sprejela naslednja resolucija: »Udana zahvala in popolno zaupanje se izreka dr. poslancu, dvornemu svetniku loju, ter vsem poslancem, združenim v jugoslovanskem klubu.« — »Je zborovalo tudi katoliško politično društvo za Gornjegrajski okraj. Gospodski shodu gosp. Korošec iz Maribora, ki je omenjal tudi novih volitev in zbor in dejal: Od kandidatov se zahtevati, da ne bodo za program proglašali le kratkih besed: Vse za vero, dom cesarja! ampak da program, ki mora biti v teh besedah zadržan, natančno razvijejo. Ni dovolj klicati: vse za vero, zraven pa smešiti cerkev, zmerjati duhovščino in se norčevati iz katoliškega prepričanja volivcev. V besedah: vse za dom! mora biti zadržan tudi gospodarski program v polnem obsegu. Pritoževal se je ob tej priliki, da so nekateri denarni zavodi le molzne krave nekaterikov. Shod se je izrekel tudi za splošno, enako in naravno, pravico za deželni in državni zbor.

»Narodni dom« v Velikovu. Poročali smo svojočasno o za narodno gospodarski napredek prevažni pridobitvi »Aufmutove« gostilne v Velikovu po slovenski posojilnici. Ker je bilo to poslopje precej zanemarjeno, treba je bilo ga znotraj in zunaj popraviti. Popravljalna dela so trajala nad dva meseca, in so stala posojilnici mnogo denarnih žrtev. Popravile so se strehe, hiša se je znotraj in zunaj pobarvala, v kuhinji in v jedni gostilniški sobi so se napravila nova tla, treba je bilo postaviti v sobah za tujce osem novih peči. Vse sobe razun salona so se na novo slikale, posebno krasno so okrašene stene malega gostilniškega vrta s slikami iz naše slovenske domovine. Tu vidiš velike slike Otoka ob Vrbskem jezeru, ponosni grad Ostrovec in slap v prekrasnem Vinjarju na Kranjskem. Za sobe za tujce se je omislila popolnoma nova moderna oprava, ki je stala 1770 kron. Za posojilnico so se priredile v zgornjem nadstropju dve lepi sobi, jedna kot uradnica, druga pa kot čakalnica za stranke. Obe sobi loči jako okusno napravljena stena, v katero so ustavljena dragocena krasna stekla s slovenskimi napisi. Vrata in okna so pa zavarovana z železnimi zatvornicami. Na dvorišču se je jedna drvarnica priredila za skladišče naše sinčevske gospodarske zadruge. Č. g. dekan J. Wieser je blagoslovil nove posojilnične prostore in naša posojilnica sedaj že uraduje v svojem krasnem novem domu. Tudi gospodarska zadruga je že iz grebinjskega predmestja semkaj prestavila svoje delovanje. Gostilna se je dozdej prav dobro obnesla, ravno tako tudi mesnica, ki je v hiši. Z velikimi zlatimi črkami blesti na naši gostilni slovenski napis »Hranilnica in posojilnica«. Tako je ta krasno prenovljeni »Narodni dom« zdaj v resnici ne samo največja, ampak tudi najlepša, celo moderno urejena gostilna v Velikovu, da, pravi »hótel«, ki dela vso čast našemu slovenskemu imenu. Zahvaljujemo one blage rodoljube, ki že zdaj naš »Narodni dom« redno obiskujejo prav iskreno, ob enem pa prosimo še vse druge, kojim srce bije za naš mili rod, naj se zanaprej, ko pridejo po opravkih v Velikovec, oglašajo v tej gostilni. — Svoji k svojim!

Ogenj. Iz Preddvora se nam poroča: Komaj smo se zaradi pogorišča na »Turnu« nekoliko pomirili, smo že zopet radi ognja hudo noč imeli. Ob 2. uri po noči včeraj je zvon ljudi vzbudil in prestrašil. Gorelo je v Tupaličah prav pred cerkvijo. Pogoreli so Alešovu hlevi, podi in mrva, Janezu Valjavcu, vrvarju in posestniku, pa hiša, hlevi, mrva, obleka, skoraj vse. Zavarovana sta bila oba. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. V največji nevarnosti je bila cerkev in vsa vas. Hvala Bogu, da je bilo mirno. Bile so na mestu tri brizgalnice, a manjkalo je vode, ker nimajo ljudje vodnjakov. Potrebno vodo si dovažajo iz Kokre. Valjavec Jan. je podpore zelo potreben.

Žalostna vest. V Spodnji Poljakavi na Štajerskem so občinske volitve za Slovence neugodno izpale. Večino v odboru bodo imeli posilince. Zavedni Slovenci so storili svojo dolžnost, krepko naj nadaljujejo delo za bodočnost.

Prijet morilec. L. 1897 našli so pri Brežicah v leseni hišici umorjeno prodajalko tobaka Pintarič. Morilec jo je oropal. Sedaj so prijeli nekega dosluženega topničarja imenom Filip Wutoln, ki se je sam izrazil, da je neko žensko zadavil. Ob času umora je v bližini Brežic služil za hlapca.

Nemško žensko učiteljsko v Mariboru je sklenil včeraj deželni zbor štajerski ustanoviti s prihodnjim šolskim letom.

Umetniška razstava v Zagrebu se odpre z ozirom na jubilej »Kola« že 15. avgusta t. l.

Nesreča v strugi Tera. V nedeljo 20. t. m. se je peljal kupec s sadjem Miha Marinič iz Kozane s konjem in vozom čez vodotok hudournika Tera. Struga je bila suha, ali kakor bi trenil, privali se voda s tako močjo, da odnese konja, voz in njega. Včeraj so brzojavili iz Furlanije v Kozano o tej nesreči in so sporočili, da so našli konja in voz, ali nesrečnega Mariniča še ne. Ker je Marinič večkrat kupoval sadje doli po Furlaniji, so ljudje spoznali po konju in vozu, da je ponesrečil on. Marinič je zapustil ženo in troje otrok, ki sedaj v Celovcu sadje prodajajo. Hudournik Ter je zaradi svoje zavrtnosti jako nevaren in se je zgodilo v njem že mnogo nesreč.

V pijanosti. Na semnju v Selu pri Sv. Luciji bi se bila lahko dogodila grozna nesreča. Neki 26letni mladenič je prišel ves pijan z drugimi fanti k pritkovanju zvonov. Ker ni mogel stati radi omotice v glavi, po prime se lestvice, hoteč iti navzdol. V tistem času se lestvice zmaknejo in ostal je viseč na strehi. K sreči sta bila zraven dva druga fanta, ki sta ga rešila strašne in gotove smrti.

Stavka mizarjev. Iz Zagreba, 24. julija. V ponedeljek je zahtevalo 60 mizarjev pri tvrdki Bothe & Ehrman, da se odstrani njim neprijazni nadzornik, drugače bodo začeli stavkati. Ker tvrdka ni hotela na to pristati, so v torek prenehali vsi delavci z delom. Začeli so se pogovori med delavci in tvrdko, in delavci so popustili glede prve zahteve, ker so se prepričali, da dotični nadzornik ni nič kriv. Toda zdaj so zahtevali delavci, da se jim skrajša delavni čas za pol ure, namreč na 9 ur mesto sedanjih 9½. Vodja tvrdke pa je to zahtevo odbil in stavka se nadaljuje; tudi posredovanje obrtne oblasti je ostalo do zdaj brez uspeha pri delavcih, ki se nočejo povrniti k delu.

Letoviščniki na Jezerskem. Poročajo se z Jezerskega: Početkom meseca julija se je tukaj pričelo prav živahno obhajanje tujih gostov; vsak dan prihaja precej novih oseb, največ je Čehov, pa tudi precej Ljubljancev in Nemcev. Pred nekaterimi dnevi se je mudil tudi korni poveljnik feldcajgmajster p. l. S u c o v a t y iz Gradca s svojo soprogo tukaj. — Kakor se za gotovo poroča, se bo de prihodnje leto pričelo delo s preložitvijo državne ceste čez Jezerski vrh, za kar je resnično skrajni čas in zelo potrebno. Ko bo delo enkrat izvršeno, bode to promet med Koroško in Kranjsko mogoče tujci še v večjem številu kti zdaj dohajali v naš lepi planinski kraj.

»Učiteljski dom« v Celovcu. Za vsprejem v »Učiteljski dom« se je oglasilo 25 prosilcev. Odbor jih je vsprejel 7, ki se bodo dali na dobra zasebna stanovanja, dokler društvo ne more sezidati svojega doma, kar se bo najprej ko mogoče pričelo. Sprejetih gojencev je 5 Korošcev in 2 iz Štajerske. Odbor upa, da bo vedno prihajalo toliko prošelj, da si bo moglo društvo izbirati najboljše mladeniče, ki se bodo odlikovali v šoli po zmožnost in lepem vedenju, ki bodo tudi potem kot učitelji značajni in vestni prijatelji šolske mladine.

Slovenski planinci na sv. Višarjih. Zilska podružnica slovenskega planinskega društva ima prihodnjo nedeljo dne 27. jul. zvečer svoj letni občni zbor v gostilni g. Lakote na sv. Višarjih. Na dnevnem redu je tudi razgovor o bodočem delovanju podružnice. Zeleti je prav obile udeležbe.

Uradništvo in vsenemški. Na c. k. okrožnem sodišču v Mariboru je menda postalo že v tradicijo, da se razpisi izpraznjenih mest in natečaji pač priobčujejo v

vsenemških listih, dočim se slovenski listi dosledno prezirajo. Sedaj razpisuje n. pr. predsedništvo c. k. okrožnega sodišča v Mariboru mesto paznika pri strojih in zopetle vsenemški glasilu. Tu je dvojno možno: Ali to c. k. predsedništvo prezira dejstvo, da je prebivalstvo Spodnjega Štajerja, kateremu je namenjeno to sodišče, zdržema slovensko, izvzemši le male nemške oaze po nekaterih mestih; ali pa temu sodišču velja princip, da Slovencev sploh ni smeti pripustiti do c. k. služeb na c. k. sodnih uradih na Štajerskem. Priporočamo to zadevo našim poslancem.

Strela je užgala v ponedeljek zvečer z žitom napolnjeni kozolec posestnika Andr. Klopčič na Vrhpolju pri Moravčah. Ker je stal kozolec tik vasi in je veter vlekel proti vasi, so padali tleči ogorki kot dež po bližnjih slamatih strehah. Strah je bil velik, pa Bog se nas je usmilil s silno ploho in tako razun kozolca z žitom ni ničesar pogorelo.

Procesija na Sv. Goro pri Gorici, ki je bila določena za prihodnjo nedeljo 27. t. m. je preložena na 17. dan avgusta. Udeležil se je bo tudi prevz. nadškof.

Pisarniški ravnatelj mariborskega okrožnega sodišča zblaznel. Poroča se, da je pisarniški ravnatelj mariborskega okr. sodišča Pavel Krahovec zblaznel. Radi nevarnosti je bil že nekaj časa na odpustu. Včeraj se je hotel odpeljati v Celje, v železniškem vozu se je slekel in kričal, da se vlak ne sme odpeljati, dokler ne pride njegov krojač in mu ne naredi obleke brez podklade. Odpeljali so ga v opazovalnico v Gradec.

Roparski napad na poštnega pota. Iz Sv. Boltenka pri Središču pišejo: Dne 18. t. m. je neki hudobnež velike in močne postave, s sekuro v roki, v Madolesu, župnije Središče, napadel Filipa Simončiča, poštnega pota, ki je nesel pošto iz Središča k Sv. Boltenku. Pot je k sreči imel v roki kol in je z njim spodbil sekuro roparju. Ta pa pota popade za prsi in mu raztrga obleko. Pot je prišel ves prestrašen domu, večja nesreča se mu ni pripetila. Roparja zasleduje oročništvo.

Toča je pobila 22. t. m. ob četrta 7. uro zvečer v črti od Svete gore čez Rtiče, Št. Jurij pod Kumom, Ravne, Svibenj, Močilno, Brunek. Uzela je dolgo progo deloma polovico, deloma ves poljski pridelek; ker so kraji visoko ležeči, bil je šele ječmen požet. Prva nevihta s točo pa je bila ob ½. uri in je vzele progo ob Savi proti Zidanemu mostu. Bog pomagaj!

C. k. poštnohranilnični urad na Dunaji je razposlal okrožnico z računom za mesec junij. V uradnem delu naznanja se nova knjižica, ki priobčuje določila glede poštnohranilničnega poslovanja. Nadalje odredba, ki pravi, da dne 1. avgusta letos v čekovno zvezo poštnohranilnično vstopijo c. k. avstrijski poštni uradi Beirut, Carigrad I, Solun I, Smyrna I. Sledi poročilo o denarstvenem prometu meseca junija, potem seznam novih pošt z nabiralnicami. Osebnost vest naznanja, da je poštnohranilnični tajnik dr. Karol Leth postal ravnatelju namestnik in obenem sekijski svetovalec. V neuradnem delu okrožnice nahajajo se podatki o poštni hranilnici na Ogrskem, Francoskem, Belgijem, Nizozemskem, Švedskem. O nekaterih točkah okrožnice poročamo v posebnih črticah.

Knjižice rentovnic poštnohranilničnih je koncem junija letos bilo v prometu 17,318, ki so vredne 90,279.528 K. Na račun teh knjižic hranilnica varuje rente notne, srebrne, zlate, kronake, investicijske, in druge v to svrhu postavno dovoljene, potem srečke iz l. 1854, 1860, 1864.

Kotiček za liberalce. Na učiteljski konferenci v Cerkljah je bil navzoč tudi Ciril Pirc iz Kranja. Tako je umljiva nezaupnica, katera se je skovala na naslov učitelja Jakliča, moža, ki je za svoj rodni kraj in za svoj narod storil brez primere več ko vsi Dimniki in Jelenci. Uradna konferenca je bila ob enem politični lov v liberalne strankarske namene.

Ljubljanske novice.

Preselitve uradov v novo sodno poslopje. C. k. predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani naznanja, da se bodo nahajali: 1. C. k. predsedništvo deželnega sodišča, c. k. deželno kot civilno sodišče (oddelki I., II., III., IV.) in vložilnice za civilne stvari. 2. Civilno-sodni oddelki c. k. okrajnega sodišča (I., II., III., V., VIII.) in vložilnice za civilne stvari od 28. julija 1902 naprej. 3. C. k. deželno kot kazensko sodišče (oddelki VI., VII., VIII., IX., XI. in XII.) in vložilnice za kazenske stvari. 4. Kazensko-sodni oddelki c. k. okrajnega sodišča (VI. in VII.) in vložilnice za kazenske stvari, in 5. c. k. državno pravdnštvo in vložilnice tistega od 19. avgusta 1902 naprej v novem sodnem posloppju. Sodnijske ulice št. 6. — Od 28. julija 1902 naprej do vstevši 18. avgusta 1902 se bodo nahajali kazensko-sodni oddelki c. k. okrajnega sodišča in vložilnice za kazenske stvari v posloppju križevniškega reda v Gosposkih ulicah št. 23. Od 19. avgusta 1902 naprej bosta vložilnice za civilne in kazenske stvari v novem sodnem posloppju združeni, in sicer za deželno sodišče v sobi št. 76 I. nadstropje; za okrajno sodišče pa v sobi št. 31 v pritličju; vročilni in eksekucijski oddelki okrajnega sodišča bo od tega dne naprej oskrboval tudi opravila sodnega občenja na zunaj za deželno sodišče ter uradoval v sobi št. 19 v pritličju novega posloppja.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani. Hišni posestniki morajo svoje najemniške napovedi v svrhu odmerjenja hišnega davka za l. 1903 in 1904 najkasneje do 31. avgusta t. l. pri c. k. davčni administraciji vložiti. Da se olajša davčnim organom delo in se stranke varujejo nepotrebnih povabil je neobhodno potrebno, da se te najemniške napovedi enotno in v smislu zakona napravijo. Društveniki dobe potrebna pojasnila brezplačno v pisarni društva zvečer od ½. 6. do 7. ure. Tudi se tam dobi hišni red v obliki knjižice, kateri naj se razdeli strankam, da se strogo po tem ravna.

Tat skrit v senu. Hlapec Jakob Kovčnik je prišel na policijo z naznanilom, da mu je potepuh Franc Doronik ukradl več stvari. Tat se je skril v senu in policaj je moral vse seno prebrskati predno je prišel do tatu.

Cirkus Enders, ki pride skoro v Ljubljano, ima 60 oseb in 36 konj. Prištevajo ga mej najboljše cirkuse. Bil je že enkrat v Ljubljani ter se je takrat zelo priljubil Ljubljancem. Cirkus ima lastno godbo. Postavljen bo ob Lattermanovem drevoredu.

G. Majcen, bivši član tukajšnje meščanske godbe, ima sedaj načelstvo veteranske godbe v Trstu.

Zgubila je neka gospodična zlato zapetnico, skoro gotovo na poti z Dunajske ceste proti kolodvoru. Pošten najditelj dobi nagrado v našem uredništvu.

Z odra padel Delavec Garbaja z Rudnika je padel v Novih ulicah raz odra in se lahko poškodoval.

O ponesrečenem kolesarju Albinu Jakšetu se nam k včerajšnjemu poročilu dodatno še poroča: Peljal se je v sredo popoldne po znano nevarnem klanecu z Brezji po državni cesti in priletel na most, ki je na meji mošenjske in lubenske župnije, s toliko silo, da se je prevrnil raz kolo čez zid — v strugo. Slučajno je bil neki duhovnik brž na licu mesta. Kmalu nato je Jakše umrl. Pred tremi leti se je ravno na istem mestu tudi ponesrečil neki ljubljanski kolesar, torej pozor, kolesarji!

Razne stvari.

— Najnovejše od raznih strani. Roparji. Iz Bukarešta se poroča, da je 25 bolgarskih roparjev napalo gojence trgovske šole, ki so šli iz Sanine v Samarino. Najrevnejše so odpustili, za druge pa zahtevajo 50.000 lir odškodnine. — Leopold Eder, dvorni kapelnik avgustinske cerkve na Dunaju je umrl. — Na parniku »Primus« se je potopile 112 oseb. — Maščevanje. Iz maščevanja je v Kronorfu neki kmet zažgal po noči hišo svojemu sosedu. Zgorelo je v hiši sedem oseb. V Piranu je delavec Senčič v maščevanju zaklal gozdnega uradnika Ulianiča. — Tragičen slučaj. Hčerko vseučiliškega profesorja dr. Neumanna v Berlinu so našli mrtvo v laboratoriju njegove očet. Delala je baje nekaj s ciankalijem ter se je po neprevid. zastrupila. — Zvez pesnikov se je ustanovila v Parizu »Zveza« ima že svoj urad. — Potresi. Na St. Vincentu se še vedno ponavljajo. Nekateri poškodovane hiše so zaprli. — Zanimiva operacija. V Brnu se operirali neko žensko, kateri je zob zrasel v nos. Operacija se je posrečila.

Zrakoplov odnesel otroka. V francoskem mestu Tourcoing se je izkazoval neki zrakoplovec z različnimi umetnostmi. Zadnja točka je bila, da se vzdigne z zrakoplovom v zrak. V čolničku pod zrakoplovom je imel svojega otroka. Nakrat se zrakoplov odtrga in zleti z otrokom v zrak. Zrakoplovec je skušal zrakoplov zadržati, a

odtrgala se je vrv in zrakoplovec je padel na zemljo. K sreči je zrakoplov skoro na tla prišel padati in padel počasi na tla v bližini mesta, ne da bi se otroku naredilo kaj žalega.

Svojo ženo prodal. Pred nekaj meseci je prišel v neko rusko mesto popolnoma tuj človek, ki se je predstavljal kot bogat kupec. Zasnubil je hčerko bogate rodovine. Mladi par se je nato podal na potovanje. A naenkrat se je po naključju zvedelo, da je bil ta tujec, velik lopov, ki je svojo ženo prodal v Carigradu. Lopova so zaprli.

Kakšen kruh je kralj? Dva preprosta težaka sta se pred kratkim na Sedmograškem prav pošteno akregala. Prišla sta namreč na vprašanje, kakšen kruh je vsak dan naš cesar. Med tem, ko je eden bil trdo prepričan, da je samo mlečen kruh, je drugi začel z batinami dokazovati, da je naš cesar same — potice. Se preden je bilo vprašanje rečeno, sta se tako krvavo stepla, da so ju morali prepeljati v — bolnico.

Junakinja. V Temešvarju so pokopali te dni 100 let staro gospo L. Sziget. Pri naskoku na Budim je našel l. 1848 njen soprog, ki je nosil zastavo, smrt. Ona se je v moško obleko preoblečena borila poleg njega ter bila tudi ranjena. Pokopali so jo sedaj po 54 letih z vojaškimi častmi.

Velikanska konkurenca preti evropskim mlinarjem. V združenih državah se snuje društvo mlinarjev, ki bo imelo kapitala 1.650.000.000 K in ki bo proizvajalo 100.000.000 barel. Prav za prav je konkurenca obrnjena proti angleškim mlinarjem-kapitalistom; a v najbližji prihodnosti bo tudi dalje vplivala.

Velik škandal v New Yorku. Bivšega uradnika in sina bivšega župana newyorškega, Janeza Stronga, išče zdaj policija. Strong se je gibal v najvišjih finančnih in aristokratskih krogih ameriških, pri čimer je seveda rabil denarja. Tega si je poiskal pri mladi ženi svojega znanca lorda Francis Hope. Ta je bil vzel gledališko igravko in se je dal od nje ločiti, ko je zapazil njeno razmerje do Stronga. Strong je izvalil iz igralke pol milijona frankov in izginil.

Malaria — oskravljiva. Iz srednje Italije se poroča, da se je prof. Grassiju, zdravniku v Rimu, posrečilo, iznajti zmes, katere obvaruje človeka pred malarijo. Kakor je že znano, je proti malariji svetoval Koch, naj se na osem dni vzame chinin, kar se pa ni obneslo. Imenovani zdravnik je pa delal poskuse z zmesjo, ki ima v sebi razven solnokislega chinina tudi citronokislo železo; arzenikovo kislino in grenčicev izvleček. Dosedanji poskusi so se dobro obnesli. Tako je blizu Ostije, kjer je malarija najbolj divjala, delalo 120 mlatičev. Od teh je jemala polovica imenovano zdravilo v podobni kroglicji, druga polovica ne. Po preteku par dni so oni, ki niso jemali zdravila, eden za drugim oboleli na malarijo, od onih pa niti eden.

Na ribarski razstavi na Dunaju bo tudi, kakor nam poroča pripravljalni odbor, natančna podoba ribiške luke Lovrano v Istri s plastičnim osprejem. Izdelal jo bo slikar Ad. Kaufmann.

Čudna zakonska dvojica. V Bordeauxu se te dni poroči Little Tam, ki nima rok, z Marijo Laconthure, ki tudi nima rok. Zenin je velik šest čevljev, njegova nevesta je samo za štiri čevlje večja. Nevesta kuha in živa z nogami.

Ljudsko kuhinjo za otroke imajo v Königsbergu. Vsak dan dobi hrano 80 otrok. Tudi ostalo občinstvo se udeležuje pri ljudski kuhinji s tem, da kupuje revnim otrokom društvene znamke, za katere dobijo hrano. Ena porcija velja 5 fenigov.

Naredno gospodarstvo. Prodaja stare kovine in drugega materiala.

C. k. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku razpisuje prodajo naslednjega starega materiala, ki je shranjen v materialnih skladiščih v Knittelfeldu in Amstettnu: staro lito in drugo železo, pločevina, staro jeklo v malih in velikih kosih, stare cevi, osi, baker, med, odpadki kavčuka in usnja itd.

Natančnejši podatki o množinah in vrstah materiala so razvidni iz ponudbenih obrazcev, ki se dobivajo pri omenjenem ravnateljstvu proti vplačanju poštnine. Ravno tam se lahko pogledajo ali na gorenji način dobivajo pogoji za prodajo starih materialij in inventarnih predmetov.

Ponudbe, ki se morajo izključno po predpisanih vzorcih sestaviti, je zapечатene in na vsaki polji z 1 K kolekovane z napisom: »Ponudba za nakup starega materiala upošlata najkasneje do 30. julija 1902 do 12. ure popoldne C. k. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku«.

Dobavni raspis. C. k. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo oddala dobavo

300 ton kovaškega oglja in 70 ton koka-a v koscih za čas od 1. januarja do 31. decembra 1903.

Po predpisanih vzorcih sestavljene ponudbe je vložiti do 1. avgusta t. l. do 12. ure popoldne pri C. k. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku.

Prepis dobavnega raspisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani

se naznanja, da bo 30. jul. ob 3. uri popoldne v Luth-u v prostorih meščanskih bolnišnic (Hospices civils) Rue Saint Etienne št. 3 pomembna razprava za dobavo usnja, golenic in jermenov za čevlje.

Nadalje se bodo v kratkem na borzi v Bruslju sprejemale za dobavo tramov, prečk, žaganic, kolov, klinov, za lestve itd, iz hrastovega in »Pitch-Pine« lesa, katere potrebuje uprava vlakov in materiala belgijskih državnih železnic. (Service de la Traction et du Matériel des Chemins de fer de l'Etat Belge).

Zakupni razglas
Zaradi zagotovljenja posteljne slame za brambovska bataljona v Ljubljani za dobo od 1. septembra 1902 do konca avgusta 1903 se bode vršila ponudbena razprava dne 29. julija 1902 ob 10. uri popoldne v računski pisarni (v brambovski vojašnici) v Ljubljani.

V navedeni dobi dobaviti bo v osmih rokih skupaj 39.000 klg. posteljne slame v Ljubljani. Sprejemajo se pismene in ustne ponudbe. Pismene ponudbe, kolekovane s kolekom za 1 K za vsako polo, naj se vložijo v gori navedeni pisarni do 29. julija 1902 do 10. ure popoldne. Ob isti uri se pa začne tudi javna ustna obravnava ravno tam. Ponudniki morajo predložiti izpričevala o zadostnem premoženju in zmoglosti za prevzete kupčije. Ta izpričevala izdaja protokoliranim tvrdkam trgovska in obrtniška zbornica, drugim pa C. k. okr. glavarstva ozir. mestni magistrat. Izpričevala se morajo vsaj en dan pred razpravo po obrt. in trg. zbornici ali po politični oblasti poslati poveljništvu navedenih bataljonov.

Podrobni pogoji in navodila se lahko dobe v pisarni trgov. in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda »Pivka«) v St. Petru na Notranjskem ima svoj občni zbor v nedeljo 27. t. m. v prostorih g. Ivana Špiljarja. — Začetek ob 5. uri popoldne.

Telefonska in brzajavna poročila.

Maribor, 25. julija. Zlata maša stolnega prošta monsign. Herga je bila jako slovesna. Trg Središče je imenoval zlatomašnika svojim častnim občanom.

Dunaj, 25. jul. Tu se mude štiri pevska društva iz Nemčije, ki so na potu k nemški pevski slavnosti v Gradec.

Dunaj, 25. jul. Včeraj se je v Išel odpeljal min. predsednik dr. pl. Körber; spremljal ga je tajnik vitez Bleileben.

Išel, 25. jul. Cesar je danes vsprejel v avdiencah Goluchowskega, Körberja in Szella in sicer vsakega posebej.

Benetke, 25. julija. Včeraj so na dve ladiji spravili ostanke podrtga zvonika ter pet milj daleč peljali, kjer so jih vrgli v morje. Navzočega je bilo mnogo občinstva; mnogo jih je jokalo. V San Stefanu je velik strah, da se tudi zvonik podre. Poleg zvonika je več skladišč.

Milan, 25. julija. Obravnava proti anarhistom v Terni je dokazala zaroto proti italijanskemu kralju. Udeležil se je tudi v Trstu prijeti anarhist Barcesini.

Belgrad, 25. julija. Skupščina je izvolila predsednikom bivšega podpredsednika Stanojevića, podpredsednikom Stojana Protića. Ker pa je vlada hotela Popovića za predsednika, nastala je ministrska kriza.

Listnica uredništva:

G. Jaklič, učitelj v Dobropoljah. Torej nezaupnice Vam pošiljajo Vaši kolegi! Vi se lahko smejete, ker marsikateri od teh bo še ponižno priiskal na kljuko Vašega stanovanja. A za Vas stan nam je žal, kajti mi ga nismo imeli, kar nam je bilo tako gonia mogoča proti tovarišu, ki se poteguje za tovariše. Delavci stojijo moralno in intelektualno mnogo višje od te »učiteljske« družbe. Presimo Vas, da nam pošljete ime in a vseh, ki podpisujejo nezaupnice proti Vam. Mi hočemo ta imena pribiti. Da ste nam zdravi in veseli med svojimi volivci, ki imajo več pameti, kakor pa Vaši — žal — kolegi!

Umrli so:

24. Helena Primc, posestnikova hči, 21 let, Radcega cesta 11, imbecilitas tubercul. pulm. — Hermina Gruntar, sprevednikova hči, 6 mes., Vodovodna cesta 24, catharch insect. amitus.

V vojaški bolnišnici:
21. jul Peter Kitt, c. in kr. pešec, 23 let, Jetika.

Pozor! „Naši liberalci!“ Pozor!
Plameneče grmade! Otrok z nabit puško! Jezuitske skrivnosti! Peter Arbuez razkrinkan! Črna tropa!

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
24. 9. zveč.	735-3	19-2	sl. zah.	del. oblač.	0-0
7. zjut.	734-1	18-9	brezvetr.	oblačno	
25. 3. popol.	735-0	19-7	sl. svzh.	pol. oblač.	

Srednja včerašnja temperatura 17-3°, normale: 19-9°.

Zitne cene

dne 24. julija 1902.
(Termin.)

Na dunajski borzi:
Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7-09	7-10
Rž za jesen	6-20	6-21
Koruzna za juli-avgust	5-13	5-14
„ „ sept.-oktober	5-23	5-24
Oves za sept.-oktober	5-65	5-66

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	6-77	6-70
Rž za oktober	5-52	5-53
Oves za oktober	5-34	5-35
Koruzna za avgust	4-83	4-84
„ „ sept. (1903)	4-90	4-91

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K	—
Rž južne sel.	7-10	7-30
Ječmen	—	—
„ ob Tisi	—	—
Koruzna ogerska nova	5-25	5-33
Cinkant	6-—	6-40
Oves srednji	7-55	7-75
Višol	7-25	10-75

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	101-80
Skupni državni dolg v srebru	101-70
Avstrijska zlata renta 4%	121-55
Avstrijska kronska renta 4%	99-75
Ogerska zlata renta 4%	121-30
Ogerska kronska renta 4%	97-55
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glid.	1607-—
Kreditne delnice, 160 glid.	678-—
London v ista	239-70
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-—
20 mark	23-40
20 frankov (napoleonador)	19-05
Italijanski bankovci	94-10
C. kr. cekini	11-26

Dvoje posestev
se proda iz proste roke v bližini Škofje Loke.

Prvo je gospodarsko poslopje in 20 oralov zemlje; drugo je gospodarsko poslopje in 17 oralov zemlje.

Več se izve pri g. Jos. Hafner, gostilničarju v Škofji Loki. 881 (3-1)

Na prodaj sta

dva mala altarja

5-82 m visoka in 1-90 m široka ter

prižnica.

Vse je pred kratkim renovirano in prav dostojno se za kako podružnično cerkev. Do 15. avgusta t. l. si morejo morebitni kupci vso stvar na licu mesta ogledati.
Zupni urad na Rovih; p. Radomlje, žel. post. Jarše-Mengeš. 882 (1-1)

Janez Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporočata:

šivalne stroje,
kolesa,
glasbene stroje,
pisalne stroje,
blagajne varne pred ognjem,
zastopstvo F. Wertheim in Co. Dunaj.

Kemične barve za sobne slikarje, za zidarje ima trdka **meljne barve** **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice, v največji izbiri v zalogi. — Cene so nizke. 524 14 11-3

Razno pohištvo

se po ceni proda.
Resljeva cesta 9 (Fuxova hiša).
Vpraša se pri hišniku. 886 (3-1)

Natalie Francove kopeli. **Natalija** vrelce.

Ogjenčeno-kislil Lithion-vrelec učinkuje v vseh slučajih urino-kisle diateze, pri pomanjkljivem izločevanju urina iz krvi, kamnu, boleznih v ledvicah in mehurju, udarci, revmatizmu itd. Zdravniške avtoritete so ga porajale z izbornim vspehom. Pospešuje odvod vode. Prijeten okus. Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah z mineralno vodo, eventualno pri kopališkem oskrbništvu Natalie-vrelca, Francove kopeli. 753 10-6

Na prodaj

je pod ugodnimi pogoji v dobnih toplicah pri Celju

lična, enonadstropna

Hiša

z 11 sobami za stanovanje, ki so skoro vse opremljene z notranjo opravo. Hiša ima dve kuhinji in še posebej kuhinjo za perilo; jo prav primerna za letovišče, pa tudi za stalne prebivanje.

Naslov lastnika se zve pri upravnistvu „Slovenca“. 820 (6-6)

VABILO
na **koncert**
prirejen

na čast vsem Anicam

kateri se vrši dné 25. t. m.

v Švicariji

s sodelovanjem društvene godbe in pevskega društva „Ljubljana“.

V spored:

Godba, petje, koriantoli-korso in zažiganje umetnega ognja.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 kr.

K mnogobrojni udeležbi najljudneje vabi 877 (2-2) **F. Novak, restavrater.**

Kolarske, kovaške, in sedlarske

pomočnike in učence

sprejme takoj izdelovatelj

VOZOV

Peter Keršič Šiška Ljubljana.

861 3-3

Peter Keršič Šiška Ljubljana.

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3

861 3-3